

Всесвітній конгрес
Міжнародної організації з охорони
прав інтелектуальної власності
2023 – Стамбул
Прийнята резолюція
25 жовтня 2023 року

Резолюція
2023 – Питання для дослідження –
Колективне управління авторськими і суміжними правами

Передісторія:

- 1) Ця Резолюція стосується правил, за якими працюють організації колективного управління в різних юрисдикціях, і має на меті гармонізувати певні аспекти цих правил. Ця Резолюція стосується колективного управління як авторським правом, так і суміжними правами.
- 2) Це перша резолюція AIPPI, присвячена дослідженню організацій колективного управління. Гармонізована нормативно-правова база важлива, коли, як у випадку з організаціями колективного управління, не всі юрисдикції мають відповідну нормативно-правову базу, а в міжнародному праві відсутня гармонізована нормативно-правова база.
- 3) Ця Резолюція не має на меті повторно розглянути певні винятки із законів про авторське право, вже розглянуті в резолюції Q246 – «Винятки та обмеження захисту авторського права для бібліотек, архівів та освітніх досліджень» (Ріо-де-Жанейро, 2015 р.), або ті, що розглядалися в резолюціях Q216B і Q216A – «Винятки з охорони авторського права і дозволені види використання творів у високотехнологічному і цифровому секторах» (Хайдарабад, 2011; Париж, 2010), а також будь-які інші винятки.
- 4) Ця Резолюція не розглядає питання обов'язкового колективного управління. З дискусій у Дослідницькому комітеті на Всесвітньому конгресі AIPPI в Стамбулі у 2023 році стало зрозуміло, що обов'язкове колективне управління буде пов'язане з низкою інших факторів, в тому числі із законодавством про конкуренцію та конституційними міркуваннями, які потребують більш детального аналізу, ніж той, що проводився до цього часу. Тому пропонується розглянути обов'язкове колективне управління в подальшому як, окрему тему в наступному дослідницькому питанні AIPPI.
- 5) У цій Резолюції:
 - a) «Організація колективного управління» означає організацію, яка сприяє колективному управлінню авторським правом та/або суміжними правами від імені однієї або декількох категорій правовласників для їх колективної вигоди. Такі організації надають ліцензії на використання охоронюваного

матеріалу, збирають роялті з користувачів, розподіляють доходи на користь правовласників і, за необхідності, забезпечують захист авторських та/або суміжних прав на охоронюваний матеріал.

- b) «охоронюваний матеріал» означає матеріал, що підлягає захищенню авторським правом та/або суміжними правами.
 - c) «правовласник» вказує на будь-яку особу, крім організацій колективного управління, яка володіє авторським або суміжним правом або іншим чином має право на отримання роялті за використання охоронюваних матеріалів .
- 6) Ця Резолюція стосується:
- a) взаємодії правовласників і користувачів охоронюваного матеріалу з організаціями колективного управління;
 - b) регулювання діяльності організацій колективного управління, у тому числі підзвітності, прозорості, встановлення ставок роялті, розподілу доходів і забезпечення дотримання організаціями колективного управління.
- 7) Понад 36 звітів було отримано від національних і регіональних груп та незалежних членів AIPPI, які надали детальну інформацію та аналіз національних і регіональних законів, що стосуються цієї Резолюції. Тридцять шість звітів були розглянуті групою головних доповідачів AIPPI та узагальнені у підсумковий звіт (див. посилання нижче).
- 8) На світовому конгресі AIPPI в Стамбулі у 2023 році тема цієї Резолюції була додатково обговорена в рамках спеціального Дослідницького комітету, а потім знову на новому пленарному засіданні, після чого ця Резолюція була прийнята Виконавчим комітетом AIPPI.

AIPPI вирішило:

Законодавча база для організацій колективного управління

- 1) Національне законодавство повинно дозволяти існування та забезпечувати основу для діяльності організацій колективного управління.

Сфера регулювання діяльності організацій колективного управління

- 2) Правила та положення щодо організацій колективного управління повинні бути гармонізовані, наскільки це можливо згідно з національним законодавством, щоб забезпечити ефективну та справедливу винагороду для правовласників, для поліпшення прогнозованості, розуміння умов і легкості отримання ліцензії для користувачів, а також для забезпечення прозорості ліцензії для користувачів, рівного та справедливого доступу правовласникам, а також покращення управління.

Вибір організації колективного управління

- 3) Якщо доступна більше ніж одна організація колективного управління, правовласники можуть вільно обирати організацію на власний розсуд.

Ставки роялті

- 4) Організації колективного управління повинні забезпечити порядок для встановлення ставок роялті, які є справедливими, обґрунтованими та прозорими і дозволяє правовласникам та користувачам розраховувати ставки роялті, які застосовуються до конкретного використання. Суперечки щодо справедливості ставок роялті повинні розглядатися неупередженим органом. Наскільки це можливо, суб'єкт господарювання повинен спеціалізуватися у сфері встановлення ставок роялті.

Періодичний огляд

- 5) Організації колективного управління зобов'язані періодично переглядати і, за необхідності, коригувати ліцензійні умови, в тому числі ставки роялті для користувачів і винагороди Правовласникам. Періодичність перегляду встановлюється з урахуванням типу та сектору ліцензованого охоронюваного матеріалу.

Захист

- 6) Авторське право і суміжні права, управління якими здійснюється на колективній або неколективній основі, захищаються відповідно до однакових процедур.
- 7) Для захисту авторського права або суміжного права, що управляється на колективній основі, організаціями колективного управління повинні бути:
 - a) уповноваженими правовласником за договором; або
 - b) уповноваженими на підставі закону.
- 8) Правовласник не повинен залучатися як сторона у провадженні. У разі необхідності у правовласника можуть бути витребувані докази, що

підтверджують оригінальність та належність авторського та/або суміжних прав.

- 9) Організації з колективного управління не мають права отримувати роялті у випадках, коли застосування винятків з авторського права не вимагає виплати роялті. Однак, якщо застосування певних винятків з авторського права залежить від виплати роялті, то організація колективного управління може бути призначена як така, що отримує такі виплати.